L'ENSENYAMENT DEL VALENCIÀ EN EL SEGLE XXI

Alejandro Font de Mora Turón

L'any 1978, amb l'aprovació de la Constitució, Espanya va posar en marxa un procés de recuperació de la riquesa de totes les modalitats lingüístiques espanyoles. A la Comunitat Valenciana, a partir de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia l'any 1982, es va començar a donar els primers passos perquè la nostra llengua valenciana estiguera present en tots els àmbits i s'usara amb normalitat. Este procés es va iniciar fonamentalment en el sistema educatiu, de manera que tots els alumnes valencians pogueren conéixer esta llengua i acabaren els seus estudis sent capaços d'utilitzar-la, oralment i per escrit, en igualtat amb el castellà. Una llengua, el valencià, que va viure la seua màxima esplendor literària en el segle xv amb poetes de la talla d'Ausiàs March i novel·les de rellevància per a la literatura moderna com el *Tirant lo Blanch* de Joanot Martorell.

La recuperació d'àmbits d'ús del valencià ha anat avançant i millorant al llarg dels anys. Des del Govern valencià hem promogut també diferents accions per a facilitar l'accés al coneixement de la nostra llengua de totes les persones residents a la nostra Comunitat, amb especial atenció a les persones que treballen en les diferents administracions públiques, però sense descuidar la resta de ciutadans que reclamen el seu aprenentatge.

Totes estes accions han anat acompanyades sempre d'una promoció real perquè els nous usuaris es vegen recompensats per accedir a la llengua i per usar-la. Des de fa deu anys hem promogut, també, lectorats de llengua i literatura valencianes en distintes universitats europees. És esta altra parcel·la que hem d'abordar perquè el valencià tinga presència a l'Europa moderna del segle XXI. Una Europa que té com a clar objectiu la interacció de tots els seus components, i això implica promoure

Parc Natural de l'Albufera de València.

en els ciutadans europeus el multilingüisme i el coneixement de tots els pobles d'Europa. Conéixer més d'un idioma i aprendre llengües al llarg de tota la vida és una necessitat —per no dir una realitat— de tot ciutadà europeu.

D'altra banda, vivim en una societat en continu moviment i la nostra societat valenciana rep nous ciutadans provinents d'altres països, tant europeus com d'altres continents. És per això pel que cal realitzar un esforç major per a donar a conéixer la nostra llengua a estos ciutadans, de manera que tinguen un coneixement previ a la seua arribada a la nostra Comunitat.

A més, des de la Generalitat Valenciana hem iniciat un procés de convergència amb les directrius europees sobre aprenentatge i ensenyament de llengües. A partir d'una reflexió col·lectiva hem aconseguit que siga una realitat actualitzar els objectius i continguts dels programes dels certificats oficials de coneixements de valencià i adaptar-los als paràmetres europeus.

El context de la societat de la informació, l'acceleració del procés de construcció de la Unió Europea i l'impacte del fenomen de la globalització han tingut repercussions en els mètodes i les maneres d'ensenyar i de facilitar l'aprenentatge de les llengües. És de capital importància que preparem mètodes i materials perquè el valencià es puga aprendre amb estes metodologies i suports en qualsevol lloc del món, d'este món global en què les distàncies s'han reduït al mínim. No obstant, la presència humana en

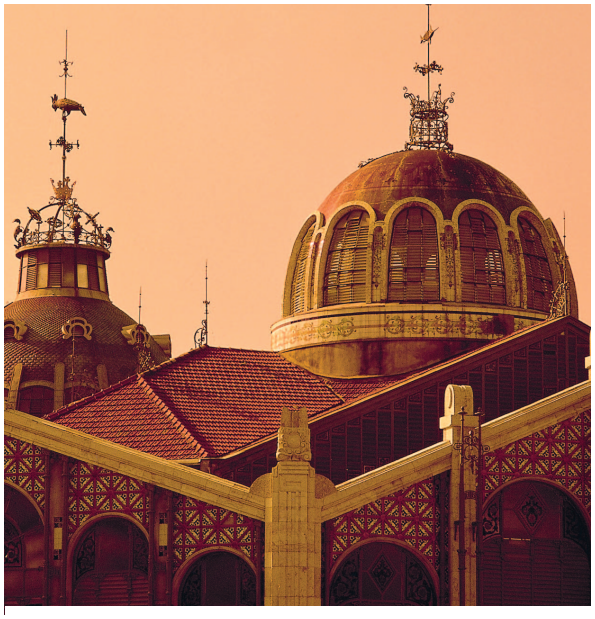

Catedral de València.

diferents llocs també ha de facilitar que els ciutadans coneguen l'existència de la nostra llengua, amb les seues peculiaritats i amb tot el món cultural que la rodeja. ■

Alejandro Font de Mora Turón és conseller de Cultura, Educació i Esport de la Generalitat Valenciana.

LA ENSEÑANZA DEL VALENCIANO EN EL SIGLO XXI

En 1978, con la aprobación de la Constitución, España puso en marcha un proceso de recuperación de la riqueza de todas las modalidades lingüísticas españolas. En la Comunidad Valenciana, a partir de la aprobación del Estatuto de Autonomía en el año 1982, se comenzaron a dar los primeros pasos para que nuestra lengua valenciana estuviera presente en todos los ámbitos y se usara con normalidad. Este proceso se inició fundamentalmente en el sistema educativo, de manera que todos los alumnos valencianos pudieran conocer esta lengua y acabaran sus estudios siendo capaces de utilizarla, oralmente y por escrito, en igualdad con el castellano. Una lengua, el valenciano, que vivió su máximo esplendor literario en el siglo XV con poetas de la talla de Ausiàs March y novelas de relevancia para la literatura moderna como el *Tirant lo Blanch* de Joanot Martorell.

La recuperación de ámbitos de uso del valenciano ha ido avanzando y mejorando a lo largo de los años. Desde el Gobierno valenciano hemos promovido también diferentes acciones para facilitar el acceso al conocimiento de nuestra lengua de todas las personas residentes en nuestra Comunidad, con especial atención a las personas que trabajan en las diferentes administraciones públicas, pero sin descuidar al resto de los ciudadanos que reclaman su aprendizaje.

Todas estas acciones han ido acompañadas siempre de

una promoción real para que los nuevos usuarios se vean recompensados por acceder a la lengua y por usarla. Desde hace diez años hemos promovido, también, lectorados de lengua y literatura valencianas en distintas universidades europeas. Es esta otra parcela que debemos abordar para que el valenciano tenga presencia en la Europa moderna del siglo XXI; una Europa que tiene como claro objetivo la interacción de todos sus componentes, y eso implica promover en los ciudadanos europeos el multilingüismo y el conocimiento de todos los pueblos de Europa. Conocer más de un idioma y aprender lenguas a lo largo de toda la vida es una necesidad —por no decir una realidad— de todo ciudadano europeo.

Por otra parte, vivimos en una sociedad en continuo movimiento, y la sociedad valenciana recibe nuevos ciudadanos provenientes de otros países, tanto europeos como de otros continentes. Es por ello por lo que cabe realizar un esfuerzo mayor para dar a conocer nuestra lengua a estos ciudadanos, de manera que tengan un conocimiento previo a su llegada a nuestra Comunidad.

Además, desde la Generalitat Valenciana hemos iniciado un proceso de convergencia con las directrices europeas sobre aprendizaje y enseñanza de lenguas. A partir de una reflexión colectiva hemos conseguido que sea una realidad actualizar los objetivos y contenidos de los programas de las certificaciones oficiales de conocimientos de valenciano y adaptarlos a los parámetros europeos.

El contexto de la sociedad de la información, la aceleración del proceso de construcción de la Unión Europea y el impacto del fenómeno de la globalización han tenido repercusiones en los métodos y las maneras de enseñar y de facilitar el aprendizaje de las lenguas. Es de capital importancia que preparemos métodos y materiales para que el valenciano se pueda aprender con estas metodologías y soportes en cualquier lugar del mundo, de este mundo global donde las distancias se han reducido al mínimo. Sin embargo, la presencia humana en diferentes lugares también debe facilitar que los ciudadanos conozcan la existencia de nuestra lengua, con sus peculiaridades y con todo el mundo cultural que la rodea. ■

Alejandro Font de Mora Turón es consejero de Cultura, Educación y Deporte de la Generalitat Valenciana.